

Beunhaas, bakker, klojo: Dikke van Dale gaat genderneutrale woorden aanduiden met (x)

HESSEL VON PIEKARTZ

In het dagelijks leven had men natuurlijk altijd al een non-binaire bakker, voetballer of minister tegen het lijf kunnen lopen, maar vanaf dit jaar verwijzen die woorden ook officieel naar alle mogelijke genders. De Dikke van Dale, het belangrijkste woordenboek van de Nederlandse taal, voorziet in de nieuwste versie bijna 15 duizend woorden naast een (m) en een (v) ook van een genderneutrale (x).

De genderinclusieve aanpassing van de Van Dale heeft te maken met maatschappelijke veranderingen, zegt Ton den Boon, hoofdredacteur van het woordenboek. 'We registreren alle veranderingen in de taal en de afgelopen vijf à zes jaar zien we dat bepaalde woorden steeds vaker worden gebruikt worden voor zowel mannelijke, vrouwelijke als non-binaire personen. Zo gauw we dat constateren, moeten we daar iets mee doen in de Van Dale.' De keuze voor de x is volgens Den Boon vooral praktisch. 'We hadden er ook voor kunnen kiezen om helemaal geen aanduiding meer te noteren, dat zou in principe hetzelfde hebben betekend', zegt de hoofdredacteur. 'Maar woordenboeken zijn onderhevig aan interpretatie, dus weglaten kan leiden tot onzekerheid en onduidelijkheid. De onduidelijke fase zijn we wel voorbij als het gaat om non-binaire aanduidingen.'

De genderneutrale aanduiding wordt overigens ook toegevoegd aan minder in het oog springende woorden als beunhaas, beul, havenbaron, streber en klojo. In principe gaat het om alle de-woorden die naar een persoon verwijzen en niet meteen naar één specifiek geslacht.

De Van Dale voert vaker veranderingen door vanwege maatschappelijke verschuivingen. In de jaren negentig werden meerdere woorden voorzien van een duidelijke vrouwelijke betekenis naast de mannelijke die al langer bestond. Den Boon: 'Zo is bij het woord ridder toen een voorbeeldzin geplaatst: zij is tot ridder geslagen.'

De huidige genderaanpassing gaat verder, de grammatica van het woord verandert namelijk ook. Zoiets wordt alleen gedaan als een verandering structureel en duurzaam is, benadrukt Den Boon. 'Op het moment dat je iets in de Dikke van Dale verandert, verander je het nooit meer terug. We kunnen zeker zeggen dat dit een definitieve aanpassing is.'